

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 113/06
13.03.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Предрага Глигоријевића, Мирослава Цветковића, Драгана Јоцића и Зорана Таталовића, чланова већа и саветника Врховног суда, Гордане Маравић, записничара, у кривичном предмету против оптуженог **АА**, због кривичног дела тежак случај разбојничке крађе и разбојништва из члана 169. став 2. у вези члана 168. став 1. Кривичног закона Републике Србије, решавајући о жалби оптуженог АА и жалби његовог браниоца адвоката АБ, изјављеним против пресуде Окружног суда у Сомбору К. 54/05 од 13. октобра 2005. године, у седници већа одржаној, у смислу одредбе члана 375. Законика о кривичном поступку у присуству браниоца оптуженог, адвоката АБ, дана 13. марта 2006. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНИМ УВАЖАВАЊЕМ ЖАЛБИ оптуженог АА и његовог браниоца, и по службеној дужности, **ПРЕИНАЧАВА СЕ**, пресуда Окружног суда у Сомбору К. 54/05 од 13. октобра 2005. године у погледу правне оцене и одлуке о казни, тако што Врховни суд, радње оптуженог описане у изреци пресуде, правно квалификује као кривично дело тешко убиство из члана 114. тачка 4. Кривичног законика за које оптуженом **УТВРЂУЈЕ** казну затвора у трајању од 30 година, па задржавајући као правилно утврђене казне затвора из правноснажне пресуде Окружног суда у Сомбору К. 57/04 од 27. септембра 2004. године, за кривично дело тешке крађе из члана 166. став 1. тачка 1. КЗ РС, у трајању од три године и за кривично дело из члана 33. став 1. ЗООМ РС, у трајању од једне године, **ОСУЂУЈЕ** оптуженог АА на казну затвора у трајању до 30 година у коју се има урачунати време проведено у притвору почев од 11. августа 2003. године па надаље (члан 63. КЗ).

Образложење

Пресудом Окружног суда у Сомбору, К. 54/05 од 13. октобра 2005. године, оглашен је кривим АА, због кривичног дела тежак случај разбојништва из члана 169. став 2. у вези члана 168. став 1. КЗ РС, па је суд утврдио оптуженом за ово кривично дело казну затвора у трајању од 40 година, те узео као утврђену казну затвора у трајању од три године – за кривично дело тешке крађе из члана 166. став 1. тачке 1. КЗ РС и казну затвора у трајању од једне године – за кривично дело неовлашћено држање ватреног оружја и муниције из члана 33. став 1. ЗООМ РС, по правноснажној пресуди Окружног суда у Сомбору К. 57/04 од 27. септембра 2004. године, те осудио оптуженог на јединствену казну затвора у трајању од 40 година, у коју се урачунава време проведено у притвору од 11. августа 2003. године, до правноснажности пресуде.

На основу одредбе члана 206. став 2. ЗКП, оштећени ЦЦ и ЦД упућени су са имовинско-правним захтевом на парницу. На основу одредбе члана 196. став 4. ЗКП, оптужени АА, ослобођен је дужности да надокнади трошкове кривичног поступка у износу од 220.785,00 динара, који падају на терет буџетских средстава Републике Србије.

Против ове пресуде жалбе су изјавили:

- оптужени АА, не наводећи посебно жалбени основ, али из образложења жалбе произилази да се ради о погрешно и непотпуно утврђеним одлучним чињеницама, повреди кривичног закона и одлуци о казни, с`предлогом да Врховни суд уважавањем жалбе, укине, односно преиначи првостепену пресуду, тако што ће оптуженог ослободити од оптужбе за предметно кривично дело јер исто није доказано;

- бранилац оптуженог, адвокат АБ, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, с`предлогом да Врховни суд уважавањем жалбе преиначи првостепену пресуду, тако што ће оптуженог ослободити од оптужбе, јер није доказано да је кривично дело извршио, те захтевом да бранилац буде обавештен о седници другостепеног већа.

Републички јавни тужилац, у поднеску, Ктж. 170/06 од 26. јануара 2006. године, предложио је да Врховни суд, одбије као неосноване жалбе оптуженог АА и његовог браниоца и потврди првостепену пресуду.

Врховни суд је, у седници већа, одржаној у смислу одредбе члана 375. Законика о кривичном поступку, у присуству браниоца оптуженог, адвоката АБ, а у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, размотрио све списе кривичног предмета, заједно са побијаном пресудом и образложеним предлогом Републичког јавног тужиоца, па је, оценивши наводе изјављених жалби, нашао:

Испитујући првостепену пресуду, у смислу одредбе члана 380. став 1. тачка 1. ЗКП, Врховни суд није нашао у пресуди или поступку који је претходио њеном доношењу, битне повреде одредаба кривичног поступка, на које увек пази по службеној дужности.

Бранилац оптуженог АА, истакао је као један од жалбених основа битне повреде одредаба кривичног поступка, цитирајући у разлозима жалбе само законски текст одредбе члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, али из образложења жалбе уочљиво је да бранилац оспорава одлучне чињенице, како их утврђује суд у пресуди, те их налази за основ правне оцене дела и одлуку о казни.

У жалби оптуженог понавља се одбрана из првостепеног поступка, па се у обе жалбе пориче било каква веза оптуженог АА са кривичним делом, односно чак и познанство са оштећеним FF или, пак, одласци у Б, где је оштећени живео, било којим поводом и у другим приликама. Обе жалбе указују на погрешну оцену доказа који су само посредни и с`тога непоуздани, а биолошких и других посебно убедљивих материјалних трагова присуства оптуженог на лицу места и у критично време, у списима предмета нема.

Кључна теза одбране оптуженог јесте управо да су ово "слабе тачке" у изведеним доказима, јер ДНК вештачење трагова крви и других биолошких трагова није дало резултате у смислу идентификације оптуженог АА, као извршиоца кривичног дела.

Наводи из обе жалбе изјављене у корист оптуженог иако су тачни само у односу на непостојање непосредних доказа у виду биолошких и других трагова узетих са лица места, а који би директно указивали на оптуженог АА, као лице присутно на лицу места и извршиоца кривичног дела. Након целовите интерпретације изведених доказа, исцрпне анализе и оцене сваког доказа појединачно, и утврђивања које одлучне чињенице и из ког доказа утврђује, суд даје и оцену одбране оптуженог АА, те коначно повезује тзв. посредне доказе, како их и назива првостепени суд у једну животно-логичну и кривично-правну целину на страни 19 пресуде.

Наиме, оптужени пориче да је секиром ударио више пута у предео главе оштећеног FF, како би га лишио живота и од њега одузео новац и друге покретне ствари, чак пориче и познанство са оштећеним и одласке у Б.

Разлози зашто Врховни суд прихвата оцену доказа као основану и правилну, онако како је дата у првостепеној пресуди, су следећи:

Посматрајући објективно шта је претходило критичном догађају, прво се уочава да је оптужени АА више пута, па и непосредно пре критичног времена, одлазио у Б, о чему је сведочио у свом казивању ВВ, његова супруга ВА, и сведоци ВБ, ВГ и ВД. У месецу марту 2003. године, оптужени је извршио тешку крађу на штету ФФ, заједно са сведоком ВВ, који је о томе искрено казивао, не умањујући своју одговорност за

учињено, па је детаљно описао кућу, распоред предмета и све што је уочио у кући оштећеног том приликом, а о предметима које су тада одузели од оштећеног, посведочили су и сведоци ВА, те сведок који је код оптуженог у кући инсталирао дигитални телефон, те приметио да се ради о изузетно квалитетном телефону, а који је иначе био власништво и извршењем тешке крађе, одузет од оштећеног ФФ.

Дакле, казивање сведока ВВ основано је цењено као веродостојно о овим чињеницама о којима има сазнања, јер у кривичном поступку не може се уочити ни један моменат у познанству и дружењу оптуженог и овог сведока, који би указивао на мотив да оптуженог АА, сведок лажно терети за оно што је претходило критичном догађају. Из казивања овог сведока, као и сведока ВА произилази да оптужени, не само што је лично познавао оштећеног, већ је знао и његове личне и имовинске прилике. Идеја оптуженог је била да заједно са сведоком ВВ, покраду кућу оштећеног, па се оптужени и распитивао за његову кућу и код сведока ВБ, кога је такође, под изговором да ће о њему бринути, а овај сведок да му за узврат даје новчана средства за живот од своје пензије, оптужени држао у својој кући неко време.

Друга несумњива чињеница, утврђена у првостепеном поступку јесте, да је код оштећеног пронађена торба, која је власништво оптуженог и његове ванбрачне супруге ЕЕ, а што је овај сведок и потврдила, као и сведоци чланови шире породице оштећеног. Торба, као и њен садржај није власништво оштећеног, а поред тога, садржај торбе упућује на то да је оптужени био у кући оштећеног у критично време, јер је пронађено нетакнуто пиће (боца ракије и пиво у неколико боца), што је оптужени претходног викенда купио у продавници у Б, од сведока ГГ.

Овај сведок, препознала је оптуженог као купца предметне робе у то време, све то потврдила изричито на главном претресу. озбиљније су примедбе у изјављеним жалбама дате на оцену овог доказа, јер је и Врховни суд у претходним решењима, којима су укидане првостепене пресуде, инсистирао на прецизном разграничењу времена када је оптужени по казивању сведока, купио ово пиће, да ли је то било 03. маја 2003. или касније, а тако је, могло би се рећи доведена у питање прецизност и веродостојност казивања овог сведока.

Ако се изузме као недовољно поуздан део исказа сведока ГГ о времену када је оптужени купио пиће у њеној продавници (с тим што се свакако ради о дану 03. или 04. мај 2003. године), и да ли је ставио то пиће баш у ону торбу која је пронађена код оштећеног, што сведок наводно није уочила са сигурношћу, не може се на исти начин ценити део њеног казивања у ком категорички препознаје оптуженог као купца ових пића са карактеристичним изгледом и описом, који је потврдила и на главном претресу.

Трећи чињенични сегмент, јесу тврдње сведока о кретању оптуженог АА и непостојању његовог алибија за критични дан и ноћ, а кључни сведок јесте ЕЕ, тада ванбрачна супруга оптуженог, чији исказ такође, настоје у жалбама довести у сумњу, како оптужени, тако и његов бранилац, а што је по оцени Врховног суда неосновано.

И овај сведок категорички остаје код свог казивања, да је оптужени изашао из куће 04. маја 2003. године и није се вратио до јутарњих сати 05. маја 2003. године, када је по тврдњама сведока дошао у алкохолисаном стању, тражио од ње да опере одећу коју је са себе скинуо, па је код прања сведок уочила да су панталоне попрскане крвљу дуж ногавица. Оптужени јој је наложио да на то не обраћа пажњу. Ово је, дакле, доследно казивање о овим чињеницама, које повезују оптуженог са кривичним делом (крв на одећи, време повратка кући, односно одласка од куће, препознала торбу пронађену у кући оштећеног као њихово власништво), те о каснијем понашању оптуженог, које је готово истоветно са наводима одбране оптуженог, када је у питању плаћање заосталих рачуна и других дугова, већ у преподневним часовима наредног дана.

Ни у односу на овог сведока и казивање које се није изменило у погледу кључних чињеница, у току кривичног поступка, нема разлога за сумњу у веродостојност.

У жалбеном поступку оптужени настоји, још одлучније него у одбрани датој на главном претресу, приказати ова казивања сведока – пре свега, ВВ, његове супруге ВА и своје ванбрачне супруге ЕЕ, те казивање сведока ГГ, па и осталих сведока, пре свега као њихову личну освету, јер је у међувремену дошло до поремећаја међусобних односа, а онда као неку заверу против њега или чак заверу државних органа кривичног гоњења и друго.

За ове тврдње оптужени нема основа у списима предмета, али и оно што је на први поглед уочљиво јесте да таква врста повезаности између сведока која би имала обележје личне повезаности, не постоји, нити било какав заједнички интерес или мотив – било појединачни, било заједнички, да лажно терете оптуженог, а нико од њих то и не чини директно, већ указујући на околности које претходе критичном догађају и чињеница које се тичу понашања оптуженог у то време, његовог кретања, односно онога што следи иза критичног догађаја.

Следећи даље објективни низ догађања и поступања оптуженог АА након критичног догађаја уочљиво је, као четврти сегмент посредних чињеница – индиција, које оптуженог доводе у везу са кривичним делом, да је баш 05. маја 2003. године оптужени у 7,40 часова изјутра променио девизни износ од 100 евра код сведока ДИЛ, уличног дилера, а касније тог дана још 30 евра да би тог дана платио дуг у продавници, рачун за воду, телефон, а касније и за струју у наведеним износима. Након тога купио је намирнице и пиће, наводно да би почастио госте за крсну славу "____", дана ____ 2003. године. Ове чињенице изнео је оптужени у својој одбрани, али и сведок ФФ.

На страни 22 пресуде, првостепени суд основано цени одбрану оптуженог као срачунату на избегавање кривичне одговорности, с`тога неприхватљиву, јер је супротна казивањима сведока, материјалним траговима са лица места, без обзира што се не ради о биолошким и другим траговима који непосредно повезују оптуженог АА са кривичним делом. Даље закључује првостепени суд да оптужени само настоји да елиминише све додирне тачке са критичним догађајем, демантујући чак и познанство са оштећеним ФФ, те одласке у Б као место догађаја, представљајући све доказе као резултат завере против њега. Све ово основано је цењено као неуверљиво и нелогично, јер је казивањем сведока демантована одбрана оптуженог, а сведоци су доследни и код суочења о чињеницама о којима имају сазнања, макар и посредних, они остају код својих тврдњи, па оптужени не успева изградити ни лажни алиби за себе.

На субјективном плану, као друга група чињеница која указује на директан умишљај оптуженог АА као облик виности, јесте свакако начин наношења повреда, локација и средство којим су нанесене тешке и по живот опасне телесне повреде. Ту је још и категорично казивање сведока ВВ да је оптужени већ код прве тешке крађе, на штету ФФ, желео да употреби секиру, да савлада оштећеног и одузме новац, али га је у томе спречио сведок ВВ. Ако је већ тада оптужени сматрао да је савладавање отпора оштећеног да би се од њега одузео новац и друге покретне ствари, нужно, нема логичног објашњења зашто то не би урадио сада, знајући оштећеног лично, при чему је ушао у кућу неометано као познаник оштећеног ФФ, зна да овај живи сам, да носи новац са собом, па је у потпуности свестан и зна да једино нападом на оштећеног лично, може од њега и одузети новац, након што га физички савлада.

На страни 18 пресуде, првостепени суд ваљано утврђује и оцењује доказе – записник о увиђају, записник о обдукцији леша оштећеног ФФ, те налаз вештака судско-медицинске струке о локацији и квалификацији повреда нанетих критичном приликом, које су тешке и по живот опасне, да је оштећени прецепан, а по кући извршена преметачина, након чега је одузет новац у назначеном износу (што је утврђено у најповољнијем износу по оптуженог), а све повреде нанете су у витални део – главу оштећеног, које су довеле до искрварења у можданим центрима и смрти, што је управо оптужени и хтео.

На субјективном плану, као други сегмент кривичне одговорности оптуженог, првостепени суд је правилно узео у обзир налазе и мишљења вештака клиничког психолога и неуропсихијатра, који су ваљано цењени као стручни, објективни и непристрасни, а у психолошком профилу личности оптуженог наглашавају психопатску структуру, са израженом особином грубе незаинтересованости за осећања других. Оптужени је окарактерисан као лице које нема одговорности и савести, које слабо контролише понашање, емоционално индиферентно, без респекта према потребама других, склон фалсификовању података и симулацији, када жели да заштити своје интересе, а у време испитивања појачано опрезан и сумњичав, те склон да себе представи у што бољем светлу. Дакле, овај психолошки профил у потпуности учвршћује убеђење овог суда и не доводи у сумњу закључак из првостепене пресуде да је оптужени спреман да учини кривично дело према оштећеном ФФ, управо на начин како је то и урадио, у намери да дође до новца, да оствари своје интересе и задовољи тренутне потребе, а што коначно искључује одбрану оптуженог. Управо задовољење тренутних потреба и остварење интереса по сваку цену је очигледно значајна карактеристика личности оптуженог и његовог функционисања у окружењу и широј заједници.

Повезујући све ове посредно утврђене чињенице у једну природну целину, како објективну тако и субјективну, првостепени суд је на страни 23 пресуде, заокружио критични догађај и оптуженог АА као непосредног извршиоца инкриминисаних радњи, дајући целовиту аргументацију која не представља

никакве претпоставке у логичном низу, већ објашњава са свих нужних аспеката инкриминисано понашање оптуженог АА. Оно што се очигледно указује као мотив, то је да на описани начин дође до новчаних средстава, по сваку цену, јер се налази у дуговима.

Дакле, на описани начин оптужени је остварио сва законом прописана обележја кривичног дела тежак случај разбојништва из члана 169. став 2. у вези члана 168. став 1. КЗ РС.

Имајући у виду да је 01. јануара 2006. године, ступио на снагу нови Кривични законик ("Службени гласник РС", број 85 од 06. октобра 2005. године), Врховни суд је по службеној дужности преиначио првостепену пресуду у погледу правне оцене дела, имајући у виду да су инкриминисане радње оптуженог АА сада прописане у члану 114. тачка 4. КЗ РС, а то је кривично дело тешко убиство, учињено приликом извршења разбојништва или разбојничке крађе.

Наиме, одредба члана 5. став 2. Кривичног законика прописује: ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца, па је Врховни суд имао у виду да је Кривичним закоником у члану 114. тачка 4. прописана казна затвора за тешко убиство у распону најмање 10 година или затвор од 30 до 40 година, што значи да је нови Кривични законик блажи за учиниоца.

Имајући у виду прописану казну затвора Кривичним закоником за тешко убиство (члан 114. тачка 4. КЗ), те превасходно измену правне квалификације по блажем кривичном закону, која се у овом случају огледа у запрећеној казни за ово кривично дело, Врховни суд је сходно томе, изнова испитао одлуку о казни из првостепене пресуде и оценио да исту ваља преиначити. Наиме, Кривични законик у одредби о казни затвора у члану 45. став 3. прописује за најтежа кривична дела и најтеже облике тешких кривичних дела може се уз казну из става 1. овог члана изузетно прописати и казна затвора од 30 до 40 година, а која је прописана за кривично дело за које је оглашен кривим оптужени АА, па узевши у обзир и општа правила о одмеравању казне, Врховни суд је прихватио утврђене околности од стране првостепеног суда у смислу члана 54. Кривичног законика. Олакшавајућих околности првостепени суд није нашао на страни оптуженог, али је од отежавајућих околности оценио побуде из којих је дело учињено, јачину угрожавања и повреде заштићеног добра, ранији живот учиниоца који је вишеструки повратник и већ одговарао за истородна кривична дела, 20 година до сада је провео на издржавању затворских казни које очигледно нису оствариле своју сврху у виду специјалне превенције, те околност да окривљени није изразио кајање за оно што је учинио.

С` тога је утврдио оптуженом АА за кривично дело тешко убиство из члана 114. тачка 4. КЗ, казну затвора у трајању од 30 година, па узевши као правилно утврђене казне затвора за кривично дело из члана 166. став 1. тачка 1. КЗ РС, и за кривично дело из члана 33. став 1. ЗООМ РС, из правноснажне пресуде Окружног суда у Сомбору К. 57/04 од 27. септембра 2004. године, у трајању од три године и једне године, осудио оптуженог АА на јединствену казну затвора у трајању од 30 година са урачунатим притвором (члан 63. КЗ).

На описани начин, практично је уважена жалба оптуженог и браниоца у колико се односи на одлуку о казни, иако овај жалбени основ није посебно истакнут ни у једној изјављеној жалби, па је Врховни суд поступио сагласно одредби члана 383. ЗКП, јер жалба због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, која је у оба случаја изјављена у корист оптуженог, садржи у себи и жалбу због одлуке о кривичној санкцији.

Због наведених разлога, Врховни суд је одлучио, као у изреци пресуде, у смислу одредбе члана 391. став 1. Законика о кривичном поступку.

Драгомир Милојевић, с.р.

Председник већа-судија,

Записничар

Гордана Маравић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

ЈЧ

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против ове пресуде овлашћена лица могу изјавити жалбу у року од 15 дана од дана одређивања притвора.